

Универзитет у Нишу
Правни факултет

На седници Катедре за кривичноправне науке која је одржана дана 26.04.2024. године на основу члана 34. Правилника о мастер студијама Правног факултета у Нишу формирана је Комисија за оцену и јавну одбрану мастер рада под називом: „**Кривична пријава**” кандидата Станковић Лазара, број индекса М 023/22-О. Комисија, након детаљног прегледа мастер рада, подноси следећи:

ИЗВЕШТАЈ

Мастер рад под насловом „**Кривична пријава**” кандидата Станковић Лазара написан је на 59 страница текста, са укупно 81 напоменом у фуснотама, које чине додатна објашњења, цитирање научних и стручних чланака, релевантних прописа и електронских извора. У погледу литературе, приликом израде рада кандидат је користио 26 домаћих и 12 страних извора – библиографске јединице (уџбенике, књиге, приручнике, монографије, чланке, коментаре закона).

Структурално централни део рада подељен је у шест поглавља: 1) Начини сазнања о извршеном кривичном делу; 2) Начини покретања кривичног поступка; 3) Кривична пријава; 4) Поступак јавног тужиоца по кривичној пријави; 5) Одлучивање јавног тужиоца о кривичној пријави; 6) Одлуке по поднетим кривичним пријавама у јавнотужилачкој пракси; а рад осим наведеног садржи и: увод, закључак, попис коришћене литературе и остале истраживачке грађе, сажетак и кључне речи на српском и енглеском језику, као и биографију кандидата на крају рада.

Кандидат у уводу (стр. 3-6) описује фазе у кривичном поступку у Србији, где се различити субјекти ангажују у различитим фазама поступка са циљем осуде извршиоца кривичног дела, заштите невиних и спречавања злоупотреба у вођењу поступка. Јавно тужилаштво је одговорно за гонење кривичних и других кажњивих дела, али је уклопљено у систем државне извршне власти и није независан орган као суд. Ова истраживања фокусирају се на кривичну пријаву, акт којим се обавештава јавни тужилац о могућем извршењу кривичног дела, а циљ је анализирати њене основне аспекте и последице, са освртом на одлуке јавног тужилаштва у Врању од 2020. до 2022. године. Предмет рада дакле, представља кривична пријава. Циљ рада се огледа у томе да прикажемо основне појмове унутар предметне проблематике, да анализирамо узрочно – последичне везе. Рад

се фокусира на изучавање процеса подношења кривичне пријаве, њеног значаја у иницирању и вођењу кривичног поступка од стране јавног тужиоца, као и последице и одлуке које јавни тужилац може да доноси по поднетим пријавама. Предмет и циљ рада омогућавају истраживање теоријских и практичних аспеката кривичних пријава, укључујући и анализу њиховог утицаја на правосудни процес. Користећи методе дескрипције и теоријске анализе садржаја, рад тежи да осветли различите аспекте кривичних пријава и њиховог утицаја на поступак кривичног гоњења, док емпиријски део рада користи методу студије случаја за дубље анализе у конкретним контекстима.

Друго поглавље, под насловом „Начини сазнања о извршеном кривичном делу“ (стр. 7-11) разматра се како се сазнају информације о кривичним делима у процесном контексту, фокусирајући се на значај кривичне пријаве. Ово поглавље обрађује различите типове пријаваи разматра мотиве и веродостојност истих. Поред тога, у овом поглављу се говори о различитим начинима сазнања о извршеним кривичним делима, описују се различите ситуације у којима се информације о кривичним делима могу добити, као и начини како се те информације обрађују и користе у раду правосудних и полицијских органа.

У трећем поглављу, које носи назив „Начини покретања кривичног поступка“ (стр. 11-13) се говори о кривичном поступку, радњама које му претходе са освртом на кривичну пријаву, улоге различитих субјеката у кривичном поступку и начине покретања поступка. Описују се различите улоге учесника као што су судија, тужилац и окривљени, са акцентом на радњама тужиоца, као и њихова права и обавезе. Разматра се улога тужиоца, како државног (јавног) тако и приватног, у покретању и вођењу кривичног поступка. У поглављу се објашњавају и различите последице подношења кривичне пријаве, укључујући специфичне случајеве када је оштећени страна у поступку и има одређена права да покрене кривични поступак.

У четвртном поглављу „Кривична пријава“ (стр. 13-28) се разматра значај кривичне пријаве као начина да јавни тужилац добије информације о постојању основа сумње за учиње кривичног дела, као и њене облике и садржај. Иако кривична пријава нема строго дефинисану форму или садржај, њена суштина је да обавести јавног тужиоца о постојању основа сумње за кривично дело и да покрене поступак провере наведених тврдња. Такође се разматра и обавеза подношења кривичне пријаве за одређена кривична дела која се гони

по службеној дужности, мада постоје изузеци од те обавезе. Уз кривичну пријаву, обично се предају и докази који могу помоћи у истрази и гоњењу учиниоца кривичног дела.

У петом поглављу „Поступак јавног тужиоца по кривичној пријави“ (28-37 стр.) разматра се значај функције јавног тужиоца у кривичном поступку у контексту уређених правних држава. Описан је положај и улога јавног тужиоца управо кроз законске одредбе, које укључују надлежности, одговорности и овлашћења, са нагласком на хијерархијска овлашћења унутар јавног тужилаштва. Ово поглавље истиче значај непристрасног и јавног поступања тужиоца у одбрани права и законитости, као и у обезбеђењу поштовања људских права и слобода. Ово поглавље обрађује различите аспекте функције јавног тужиоца у кривичном поступку. Истиче се да је његова најважнија функција гоњење учинилаца кривичних дела, што је у складу са начелом официјелности кривичног гоњења. Јавни тужилац је овлашћен да штити уставност и законитост, ако се таква питања појаве у његовом раду. Без њега, кривични поступак не може да започне за дела за која се гони по службеној дужности. Додатно, објашњава се структура нове тужилачке мреже уведене од 01.01.2010. године, која укључује апелациона јавна тужилаштва, виша и основна јавна тужилаштва, као и тужилаштва посебне надлежности.

У шестом поглављу „Одлучивање јавног тужиоца о кривичној пријави“ (стр.37-47), ово поглавље се бави процедуром и обавезама јавног тужиоца у вези одбачајем кривичне пријаве, са обавештавањем оштећених о одбацивању кривичне пријаве и правима која оштећени има поводом одбачене кривичне пријаве. Први део објашњава обавезу јавног тужиоца да у року од осам дана обавести оштећеног о одбацивању кривичне пријаве, без обзира на то да ли је оштећено лице подносилац пријаве или је пријаву поднео орган полиције. Такође се наглашава да јавни тужилац није обавезан да обавести оштећеног у случају када му није поднета кривична пријава већ само извештај са евентуалним прилозима. Уколико је кривична пријава одбачена, наведено је да је оправдано да се укратко наведу разлози за такву одлуку. Далеко важнији део објашњава права оштећеног у случају одбацивања кривичне пријаве. Јавни тужилац је обавезан да оштећеног поучи о могућности да поднесе приговор у року од осам дана, или у року од три месеца уколико га није обавестио. Ово право омогућује оштећеном да реагује на одлуку о одбацивању пријаве и да заштити своја права у случају да се не слаже са истом. Укратко, поглавље објашњава обавезе и права свих учесника у кривичном поступку у случају

одбацивања кривичне пријаве, а такође упућује на могуће пропусте и механизме за заштиту права оштећених.

У седмом поглављу, под насловом “Одлуке по поднетим кривичним пријавама у јавнотужилачкој пракси” (стр. 47-53) кандидат приказује резултате истраживања које се фокусира на поступање Основног јавног тужилаштва у Врању по поднетим кривичним пријавама у периоду од 2020. до 2022. године. Главни фокус је на различитим одлукама и поступцима јавног тужилаштва након пријава за кривична дела.

Истраживање обухвата анализу различитих аспеката поступања јавног тужилаштва, укључујући одлагање кривичног гоњења, покретање истраге, непосредно оптужење и одбацивање кривичне пријаве.

Ова истраживања имају за циљ да пруже увид у рад и поступање Основног јавног тужилаштва у Врању по кривичним пријавама, што може бити од велике важности за разумевање правосудног система и ефикасности правосудних органа на локалном нивоу.

У закључкурада (стр. 54-55) кандидат прегледно приказује важне елементе кривичних пријава и поступака јавних тужилаштава. Овде су наведени основни аспекти кривичних пријава, укључујући њихову природу, потребне елементе и начин подношења. Истакнута су и права и обавезе подносилаца пријава, као и поступци јавних тужилаштава након пријава. Закључак наглашава значај правилног поступања у кривичним поступцима, као и могуће доношења различитих одлука, са освртом на одбацивање кривичних пријава, са образлагањем да се ипак, иако је могуће утврдити постојање кривичног дела, на крају дође до одбацивања пријаве због недостатка доказа или основа за сумње да је пријављено лице починило дело које је пријављено. Такође, у закључку се наглашава важност заштите права окривљених и осигуравање да се поступци воде у складу са законом и правдом. Кривични поступци морају бити проведени законски и етички, а учесници у поступцима треба да буду свесни својих права и обавеза.

Закључак и предлог

Након детаљног разматрања мастер рада „Кривична пријава“ кандидата Станковић Лазара, можемо да закључимо да је пред кандидатом био сложен задатак са више аспеката. Требало је проучити и анализирати научне радове и међународну и националну нормативу којом је регулисан институт и разни аспекти кривичне пријаве.

Кандидат је при писању овог рада кроз свеобухватну студију, анализирао домаћу литературу, али и упоредна законодавства у правним системима континенталног али и англосаксонског права и проучио сва релевантна питања везана за тему, предмет и циљ мастер рада.

Овај рад, поред своје научне вредности, претендује да има и практичну вредност и као указатељ, у ком смеру локална тужилаштва требају уложити додатан напор у поступању по кривичним пријавама.

На основу свега наведеног Комисија закључује да је мастер рад „Кривична пријава” кандидата Станковић Лазара, резултат самосталног и оригиналног научног рада из области кривичног процесног права. Кандидат је у раду систематизовао и анализирао постојећу правнотеоријску литературу и домаћу и међународну нормативу, уз спровођење теоријског истраживања и својим радом дао допринос науци кривичног процесног права.

С обзиром да су испуњени сви услови из чл. 36 Правилника о мастер студијама Правног факултета у Нишу, Комисија сматра да је мастер рад „Кривична пријава” кандидата Станковић Лазара подобан за јавну одбрану, па предлаже усвајање Извештаја о оцени мастер рада и подобности за његову јавну одбрану.

У Нишу, дана 28.05.2024. године.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

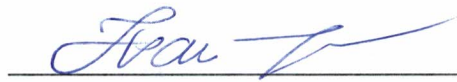
1.

проф. др Саша Кнежевић

2.

проф. др Душица Миладиновић
Стефановић

3.

проф. др Иван Илић